

Būdingos mokinio galios:

- Rutinos laikymasis.
- Patikimumas, prisirišimas.
- Pripažinimo siekis.
- Išlavėję skaičiavimo gebėjimai.
- Fotografinė atmintis.
- Gera atmintis juos dominantiems dalykams.
- Geresnis vizualių (nei girdimųjų) stimulų suvokimas.

Mokinio silpnosios savybės:

- Negalėjimas suvokti socialinės situacijos kaip visumos, negalėjimas perkelti patirties į analogiškas situacijas.
- Negalėjimas sutelkti dėmesio į naujus dalykus.
- Sunkumai komandiniame darbe.
- Nepasitikėjimas savimi, dažnas nusivylimas.

PATARIMAI PEDAGOGAMS:

DĖL BENDRAVIMO:

- Rodome teigiamą pavyzdį, kaip atkreipti dėmesį į save.
- Mokome, kaip elgtis klaidų, suklydimų atvejais.
- Nurodome aiškias (dažniausiai vizualiai) taisykles (visiems

bendras), kada draudžiama kalbėti/-s.

- Pagiriame – tinkamu metu, adekvačiai, konkrečiai.
- Vengiame konkurencijos.
- Atrandame ir skatiname vaiko gerąsias savybes.
- Atrandame progų ir galimybių atsiskleisti vaiko pozityviems gebėjimams, galimybėms, privalumams.
- Įtraukiame (pagal galimybes) į aktyvų dalyvavimą pamokoje, bendrą užduotį.
- Konkrečiame darbe ar veikloje suteikiame vaikui “atsakingų” pareigų.

DĖL UGDYMO:

- Nurodome tikslų darbų atlikimo laiką, datą, reikalavimus (raštu, žodžiu ar kitomis priemonėmis).
- Pagal galimybes sumažiname užduoties apimtį (kad užtektų laiko jai atlikti).
- Vertiname kokybę, o ne kiekybę.
- Pasitelkiame pagalbinę atraminę medžiagą (pvz.: korteles, pavyzdžius, iliustruotas taisykles).
- Naudojame analogiškas, standartines formuluotes.

- Aiškiai nurodome reikalavimą pabaigtai užduočiai (teisingą atsakymą, rezultatą).
- Sudėtingą užduotį išskaidome į mažesnės apimties užduotis, etapus.
- Patikriname visus etapus ar žingsnius.
- Teikiame vizualią pagalbą: ko vaikui reikia, kad atliktų tą užduotį.
- Naudojame įsiminimo techniką.
- Mokome specifinių mokymosi ypatumų (strategijų), susijusių su dalyko organizavimu.
- Rekomenduojame taikyti priemones:
  - užduočių kalendorių,
  - vadovėlio skaitymą,
  - surasti (padėti surasti) pagrindinę mintį,
  - ženklimą („kodų sistemą“).
- Įpratiname pasitikrinti (pvz., perskaityti jau paties parašytą tekstą, peržiūrėti atliktą užduotį).
- Taikome alternatyvius atsiskaitymo būdus (pvz.: diagramų, grafikų, žemėlapių sudarymą; iliustravimą). Taip sumažėja raštinio atsiskaitymo apimtį.
- Numatome pažintinės veiklos (dėmesio, mąstymo, suvokimo, atminties), kalbos ir bendravimo skatinimo būdus.

- Numatome vizualinės-motorinės koordinacijos, smulkiosios ir bendrosios motorikos ugdymo užduočių.

DĖL DĖMESIO SUTELKIMO:

- Apgalvojame sėdėjimo vietą.
- Padedame sutelkti dėmesį prieš užduoties pateikimą (akių kontaktas, žiūrėti+klaudyti).
- Prašome pakartoti.
- Sudarome sąlygas pajudėti (ar kitokiai sensorinei iškrovai).
- Darome aktyvias pertraukėles.

DĖL ELGESIO:

- Pasirūpiname aiškia, struktūruota dienvakarke, pamokos eiga.
- Informuojame apie būsimus pokyčius.
- Iš anksto užbėgame už akių, pavojams ar pasekmėms.
- Naudojame formulę: „STOP + pažiūrėk + paklaudyk“.
- Mokome atsižvelgti į kitus, kaip vaiko veikla, poelgis gali paveikti kitus žmones.
- Struktūruojame pertraukų laiką.
- Pratiname kasdien įsivertinti savo elgesį pagal keletą kriterijų (namų darbai, individualus darbas, kaip sekėsi su draugais).

Paskatinimai mokykloje:

Paskatinimai parenkami, atsižvelgiant į tai, kas vaikui svarbu:

- mažesnė namų darbų apimtis,
- išleidimas iš pamokos keliomis minutėmis anksčiau,
- leidimas pamokų metu pasivaikščioti,
- pagyrimo parašymas,
- leidimas kartą neatlikti namų darbų, jei gerai parašė kontrolinį darbą.

AUTISTIŠKAS VAIKAS MOKYKLOJE

**Patarimai PEDAGOGAMS,
kaip ugdyti autistišką mokinį**

**Sudarė: Molėtų r. švietimo pagalbos
tarnybos
specialioji pedagogė
Edita Rožėnienė**

Nuotrauka:
http://www.google.com/search?biw=1920&bih=969&tbn=isch&sa=1&ei=S8KIXPrKE-eLk74PosmP2AY&q=autistas&oq=autistas&gs_l=img.3..012j0i30l8.289610.292664..293297...1.0..0.95.439.5.....1...1..gws-wiz-img.....0i67j35i39.6WcSAm3shAY#imgrc=zhuXT98igogF_M: